

ÖVERKALIX
KOMMUN

Ägarpolicy Överkalix kommun

DOKUMENTNAMN	Ägarpolicy	GILTIGHETSPERIOD	
DOKUMENTTYP	Policy dokument	BESLUTAT/ANTAGET	Kommunfullmäktige 2022-XX-XX
DOKUMENTÄGARE	Kommunfullmäktige	VERSION	
DOKUMENTANSVARIG		REVIDERAT	

Innehållsförteckning	sid
Överkalix kommuns vision, övergripande mål och värdegrund	3
Ägarpolicy för Överkalix kommuns bolag	5
Inledning och syfte	5
Kommunalt företagsägande	5
Bolagsordning	5
Kommunens ägarroll	6
Ärenden där fullmäktiges ställningstagande ska inhämtas av bolagen	6
Bolagsstämma	7
Ombud	7
Genomförande av årsstämma	7
Bolagsstyrelse	7
Tillsättning och sammansättning av styrelse	7
Styrelsens ledamöter	7
Arbetsstagarledamöter eller arbetsstagarrepresentanter	8
Verkställande direktör	8
Revisorer och lekmannarevisorer	8
Revidering	8

Vision och värdegrund

Kommunfullmäktige har beslutat om en gemensam vision och värdegrund. Kommunens nämnder och bolag har enligt reglementen och bolagsordningar olika ansvarsområden men också ett gemensamt ansvar och uppdrag att i samverkan utveckla Överkalix kommun i riktning mot den gemensamma visionen

Vision

En utmärkt plats

Överkalix kommun är en attraktiv boendeort med god livsmiljö för alla

Vår gemensamma värdegrund och värdeord

Engagerad

- Vi har ett gott och välkomnade bemötande
- Vi har uppdraget i fokus och utför det tillsammans med stolthet och engagemang
- Vi samverkar och motiverar varandra för att utveckla verksamheten

Respektfull

- Vårt förhållningssätt präglas av öppenhet och allas lika värde
- Vi visar hänsyn, har tilltro till människor och lyssnar på andra objektivt

Ansvarsfull

- Vi är delaktiga och tar gemensamt ansvar för helheten
- Vi tar ansvar för att våra arbetsinsatser leder till god kvalitet och förtroende från medborgare
- Vi tar ansvar för att bidra till gott arbetsklimat och god arbetsmiljö

Professionell

- Vi tar ansvar för att ha rätt kunskap och kompetens
- Vi möter varje situation med ett professionellt förhållningssätt
- Vi möter medborgare och kollegor med öppen dialog, acceptans och tillit till varandra

Vårt VARFÖR - vår gemensamma värdegrund

Vårt engagemang är avgörande för goda insatser och visar att vi är motiverade och tar ansvar för våra uppdrag och försöker inspirera alla runt omkring oss varje dag.

Alla medarbetare tar ansvar genom att vara lojala, både mot varandra och mot uppdraget. Var och en är en del i att lösa en uppgift och tar ansvar för resultatet.

Vi strävar alltid efter ett professionellt förhållningssätt i vårt yrkesutövande. Det innebär att vi styrs av det som gagnar dem vi möter, genom att visa respekt, intresse och medmänsklighet.

Tillsammans är en central del av vår kommun. Vi är starka när vi litar på varandra, strävar åt samma håll och trivs när vi arbetar tillsammans.

Övergripande mål

Genom våra övergripande mål når vi tillsammans visionen

- 1, Ett jämställt, tryggt och inkluderande samhälle där invånarna kan vara med och påverka
- 2, Hållbar miljö, infrastruktur och samhällsservice
- 3, En attraktiv arbetsgivare med god kompetensförsörjning

Målen är kopplade till FN:s Agenda 2030 och de globala målen

Ägarpolicy för Överkalix kommuns bolag

Inledning och syfte

I Kommunallagen ställs krav på kommunalt inflytande och kontroll över all kommunal verksamhet. Det omfattar även den verksamhet som bedrivs i bolagsform. Fullmäktige har det yttersta ansvaret såväl ekonomiskt som politiskt och erfordrar att man genom kommunstyrelsen har en fortlöpande uppsikt över bolagens utveckling, resultat och ställning.

Denna ägarpolicy anger de regler som ska gälla för relationen mellan kommunen och dess bolag. Ägarpolicyen riktar sig både till kommunen som dess ägare och till de kommunägda bolagen och ska ses som ett verktyg för arbetet med ägarstyrning och kommunikation mellan ägare och bolag.

Kommunens nämnder och bolag har i enlighet med reglementen och bolagsordningar olika ansvarsområden men också ett gemensamt ansvar och uppdrag att i samverkan utveckla Överkalix kommun utifrån kommunens långsiktiga vision, övergripande mål och värdegrund.

Kommunalt företagsägande

Utgångspunkten för om Överkalix kommun ska bedriva en verksamhet i bolagsform är att den är nyttig för medborgarna och faller inom den kommunala kompetensen. Kommunfullmäktige gör bedömningen om kommunen ska vara engagerad i verksamheten.

Motiv för kommunalt företagsägande är:

- Det bedöms som effektivare att bedriva verksamheten i bolagsform
- Inom vissa branscher utgör bolagsformen en logisk och etablerad driftsform, t.ex. inom bostads- och energiområdet.
- Underlätta samverkan med näringsliv
- Underlätta samverkan med andra kommuner

Bolagsordning

Bolagsordningen lägger grunden för bolagets ramar och existens. Den ska biläggas med anmälan till bolagsverket. I den anges vad bolaget ska ägna sig åt, det vill säga föremålet för bolagets verksamhet, det kommunala ändamålet och ett antal grundläggande regler för aktiekapital, styrelsesammansättning, räkenskapsår och vilka ärenden som ska förekomma på ordinarie stämma. Bolagsordning beslutas av kommunfullmäktige och antas av respektive bolags bolagsstämma. Eventuella revideringar av bolagsordningen ska registreras hos bolagsverket. Bolagen omfattas av de kommunalrättsliga självkostnads-, likställighets-, och lokaliseringsprincipen om inte verksamheten enligt lag eller praxis är undantagen från dessa krav. Helägda bolag och bolag där kommunen har rättsligt bestämmande inflytande omfattas av offentlighetsprincipen samt lagen om offentlig upphandling.

Kommunens ägarroll

Kommunfullmäktige är det organ som har det yttersta ägaransvaret. Utgångspunkten för Överkalix kommuns ägarstyrning är:

- Att Kommunfullmäktiges ägarpolicy utgör ramen för den kommunala bolagsverksamheten.
- Att kommunallagen och aktiebolagslagen beaktas
- Att Kommunfullmäktige anger ett tydligt ägardirektiv för respektive bolag samt fastställer det kommunala ändamålet med verksamheten och att det finns tydligt angivet i bolagsordningen.
- Ledamöter i bolagens styrelser väljs av Kommunfullmäktige.
- Kommunfullmäktige utser lekmannarevisorer
- Att Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över bolagen. Detta utförs bland annat genom löpande uppföljning av ekonomi, verksamhet och internkontrollarbete. Detta uppdrag regleras i Kommunstyrelsens reglemente.
- Att bolagen och kommunens ledningsorganisation samverkar för att utveckla kommunen i enlighet med visionen och de övergripande målen samt verkar för ett optimalt resursutnyttjande.

Genom en aktiv ägarroll blir det möjligt att skapa gemensamma värderingar och en gemensam kultur för de kommunala bolagen. Där Överkalix kommun tar ansvar för sitt ägande genom en tydlig rollfördelning, en aktiv dialog och uppföljning. Detta skapar därmed förutsättningar för medborgarnas och samhällets förtroende för att styrningen av kommunens företag sker ändamålsenligt och effektivt.

Ärenden där fullmäktiges ställningstagande ska inhämtas av bolagen

- På förslag av fullmäktige utser bolagstämman en ordförande och viceordförande.
 - Innan beslut av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas ska bolagen ansvara för att Kommunfullmäktige får möjlighet att ta ställning i frågan (5 kap.1§ i kommunallagen). Exempel på ärenden med denna beskaffenhet är:
 - Ekonomi -och verksamhetsfrågor som väsentligt påverkar kommunen. Exempelvis finansiering via lån och kommunalt borgensåtagande
 - Grunderna/principerna för ekonomiska förmåner för styrelserna i företagen
 - Ansvarsfrihet om anmärkning riktas mot styrelseledamot eller verkställande direktör av revisor eller lekmannarevisor
 - Förvärv, förändring av ägande eller bildande av bolag eller nytt deläggande i företag
 - Frivillig likvidation av företaget - Fusion av företaget - Försäljning av företag, del av företag eller företags rörelse
 - Väsentlig förändring av bolagets verksamhet
- Vid tveksamhet om ett ställningstagande krävs, ska bolagen samråda med kommunstyrelsen. Eventuella förtydliganden av denna punkt redovisas i respektive ägardirektiv.

Bolagsstämma

Bolagsstämman är bolagets högsta beslutande organ. Aktieägarens (i förekommande fall kommunens) lagstadgade inflytande i bolaget utövas vid bolagsstämman. Endast genom beslut på bolagsstämman kan bolagets ägare ge bindande ägardirektiv till bolaget. Ägardirektiv till bolaget skall i frågor av principiell beskaffenhet eller annars större vikt före beslut på bolagsstämman behandlas i kommunfullmäktige eller i andra frågor i kommunstyrelsen.

Ombud

Bolagets aktieägare representeras på bolagsstämman av ett ombud (utses av fullmäktige) som röstar för respektive aktieägares aktie. Bolagets aktieägare skall utfärda ombudsinstruktioner. Instruktionen skall omfatta hur ombudet skall rösta på stämman förekommande ärenden. Om instruktionen omfattar hur ombudet skall rösta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars större vikt är rätten att utfärda instruktionen förbehållen kommunfullmäktige.

Genomförande av årsstämma

Årsstämman öppnas av styrelseordföranden eller den som styrelsen har utsett till att öppna stämman om inte bolagsordningen innehåller annan bestämmelse. Stämman väljer stämмоordförande. Årsstämman i de kommunala bolagen ska vara öppen för kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges ledamöter. Årsstämmans ordförande skall se till att den som har närvaro- och frågerätt på ett tillfredsställande sätt ges möjligheter att ställa frågor på årsstämman.

Bolagsstyrelse

Bolagsstyrelsen ansvarar för organisationen och förvaltningen av bolagets angelägenheter i enlighet med gällande lagar och andra regler som gäller för bolaget. Vad gäller styrelsens och styrelseledamots uppdrag och ansvar samt arbetsfördelning med mera inom styrelsen hänvisas till aktiebolagslagen, kommunallagen och arbetsordning för styrelse och VD.

Tillsättande och sammansättning av styrelse

Styrelseledamöterna i kommunägda bolag utses av kommunfullmäktige. Styrelsen ska ha en med hänsyn till bolagets verksamhet, utvecklingsskede och förhållande i övrigt ändamålsenlig sammansättning, präglad av mångsidighet och bredd avseende ledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund i övrigt. En jämn könsfördelning i styrelserna ska eftersträvas.

Styrelsens ledamöter

En styrelseledamot är syssloman i förhållande till bolaget. Det innebär att ledamoten är skyldig att ägna uppdraget den tid och omsorg som behövs för att på bästa sätt tillvarata bolagets

intresse. En styrelseledamot skall alltså verka för att kommunens ändamål med verksamheten såsom det kommer till uttryck i bolagsordningen och ägardirektiv förverkligas.

En styrelseledamot ska ha den kunskap om bolagets verksamhet, marknad och omvärldsförutsättningar i övrigt som behövs för att kunna göra självständiga bedömningar av bolagets angelägenheter och konstruktivt bidra till att fullgöra styrelsens uppgifter. Ny styrelseledamot ska genomgå en introduktionsutbildning om bolaget, dess verksamhet, organisation, marknad med mera samt den utbildning i övrigt som styrelseordförande och ledamoten gemensamt finner lämpligt för att ledamoten skall kunna fullgöra sitt uppdrag.

Arbetstagarledamöter eller arbetstagarrepresentanter

Ett kommunägt bolag kan avtala med arbetstagarorganisationen om att utse arbetstagarrepresentanter som inte har rösträtt i styrelsen.

Verkställande direktör

Verkställande direktören är syssloman i förhållande till bolaget. Det innebär att verkställande direktören är skyldig att ägna uppdraget den tid och omsorg som behövs för att på bästa sätt tillvarata bolagets intresse. Verkställande direktören skall verka för att kommunens ändamål med verksamheten som den kommer i uttryck i bolagsordningen, ägardirektiv och styrelsebeslut förverkligas.

Revisorer och lekmannarevisorer

Bolagets revisor ska i den utsträckning som följer god redovisningssed granska räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Bolagsstämman får ge revisorn ett utökat granskningsuppdrag i den mån det inte strider mot lag, bolagsordningen eller god revisors- eller god revisions- sed.

Lekmannarevisorerna i kommunägda bolag ska utses av kommunfullmäktige och anmälas på bolagsstämman. Bolagets lekmannarevisorer ska i den utsträckning som följer av god sed för lekmannarevisorer granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Bolagsstämman får ge lekmannarevisorn ett utökat granskningsuppdrag i den mån det inte strider mot lag, bolagsordning eller god sed för lekmannarevisorer inklusive god sed för hur allmän granskning ska genomföras.

Revidering

Denna policy ska revideras vid varje ny mandatperiod.